

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden laadinta ja kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitys

Opetusneuvos Katri Kuukka
Opetushallitus

Taustalla

- Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023
- budjettiriihi syksyllä 2025
- hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi 74/2026
- Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen tulossopimus vuosille 2024–2027, tarkistettu vuodelle 2026 ja allekirjoitettu 10.2.2026:
 - *Opetushallitus on päivittänyt kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet sekä laatinut uuden lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet hallituksen kotoutumispalvelu-uudistuksen toteuttamiseksi.*

Kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitys

- hallitusohjelman mukaisesti *edistetään kotoutumispalveluihin kuuluvan kielikoulutuksen saatavuutta joustavasti myös työpaikoilla*
- syksyn 2025 budjettiriihen päätöksen mukaan *mahdollistetaan koko- tai osa-aikatyön tekeminen kotoutumiskoulutuksen rinnalla*
- kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita tarkennetaan siten, että niissä kuvataan joustavia toteutusmalleja, jotta kotoutumiskoulutuksen yhdistäminen joustavasti työhön tai yrittäjyyteen olisi mahdollista: tavoitteena vähentää kotoutumiskoulutuksen epätarkoituksenmukaisia keskeytyksiä henkilön työllistyessä koulutuksen aikana
- lisäksi tehdään joitakin muita teknisiä ja tarkentavia täsmennyksiä

Lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden ja laadinnan raamit

- laadinta virkatyönä: OPH:n ja TEM:n asiantuntijat
- asiantuntijoiden konsultointi
- aiempien peruste- ja suositustekstien hyödyntäminen:
 - Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2012 (kumottu)
 - Vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelmasuositus 2017 (kumotaan uuden perusteen voimaan tullessa)
 - Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet – lukutaitovaiheen koulutus 2018
- HUOM! Perusteasiakirja on velvoittavana noudatettava:
 - määrätään koulutuksen kestosta ja laajuudesta
 - määrätään tavoitteista ja sisällöistä: ensisijaisena tavoitteena lukutaidon oppiminen, jotta kotoutuja-asiakas voi siirtyä muihin koulutuksiin

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt (HE 74/2026)

26 a §

- *tavoitteena edistää kotoutuja-asiakkaan suomen tai ruotsin kielen, luku- ja kirjoitustaidon sekä muun työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavan osaamisen kehittymistä*
- *sisältönä suomen tai ruotsin kielen sekä luku- ja kirjoitustaidon opetus ja opetus, joka edistää yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja arjen kansalaistaitoihin liittyviä perustaitoja ja valmiuksia*
- *koulutuspalvelun tuottajan on laadittava perusteiden pohjalta suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta*
- opetuksen lähtökohtana osallisuuden vahvistaminen ja kotoutumisen tukeminen, kielitietoinen opetus ja toimintakulttuuri
- tavoitteiden ja sisältöjen keskiössä alkavan ja kehittyvän lukutaidon oppijoiden monilukutaito ja numeeriset taidot, myös oppimisen taidot ja digitaidot

Aikataulu

huhti- toukokuu 2026

- perusteiden laadinta alkaa: virkatyötä ja asian-
tuntijoiden kuulemista

touko- kesäkuu 2026

- perusteiden laadinta jatkuu - lausunto-
versioon asti!
☺
- käännöstyö

elokuu 2026

- lausunto-
kierros

syyskuu 2026

- perusteiden muokkaus lausuntojen perusteella
- johtoryhmä- ja johtokunta-
käsittely

loka-joulukuu 2026

- perusteet ePerusteisiin
- koulutus-
palvelun tuottajien suunnitelmien laadinta

tammikuu 2027

- perusteiden mukaiset suunnitelmat voimaan 1.1.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

perusopetus@oph.fi

